

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od stiskarne peti-vrste po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi nai se isvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvo naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Zaradi praznika Sv. Treh Kraljev izide prihodnji list v petek, dne 7. januarja 1898.

Jagić proti Mommsenu.

Znana je strupena, bojovita, Slovane skrajno šaleča epistola, katero je nemški učenjak Mommsen nedavno tega obelodanil v „Deutsche Revue“ in v „Neue Freie Presse“. Na to brutalno izzivanje je Mommsenu odgovoril profesor na dunajskem vseučilišču dvorni svetnik dr. Vatroslav Jagić in moč njegovih argumentov je prepričala tudi Mommsena, da je vsaj posredno priznal svojo zmoto. Jagićovo pismo Mommsenu in Mommsenov odgovor Jagiću izšel je danes v „Deutsche Revue“ v Berlinu in zaedno v najznamenitejših slovenskih listih. Jagićovo pismo prof. Mommsenu se glasi:

Velečenjeni gosp. profesor in kolega!

Na Dunaji, 6. novembra 1897.

Zelo obžalujem, da je parlamentarna naša misra tudi Vas pregnala iz Vaše mirnosti in Vam izvalila besede nezadovoljnosti, da ne rečem ogorčenosti. Res je sicer, da mora človek, ki je videl in slišal, kaj se je godilo v našem parlamentu, dvomiti o možnosti, da se povoljno rešijo narodnostna nasprotja, a vender se to ne sme storiti. Moč dejstev pride prej ali slej do veljave in spravi državni voz v pravi tir. Nalašč nisem rekel: v stari tir, ker imam o moči dejstev drugačno mnenje kakor Vi, velečenjeni kolega. Vašemu nazoru o nalogah in namenih Avstrije moram namreč tisto odkritosrčnostjo, katero mi narekujejo moje prijateljstvo in moje spoštovanje za Vašo osebo, za Vaše slavno ime in za Vašo znanstveno znamenitost, očitati: da je anahronizem.

Tako, kakor si Vi še sedaj predstavljate Avstrijo in želite, da bi bila, to je slika iz preteklosti, ni pa slika sedanjosti in še manj slika prihodnosti. Posebno naglašam prihodnost, ker vzlic temu, da me sicer vedno navdaja zmeren pesimizem, nisem tako pesimističnega mišljenja, da bi obupal nad bodočnostjo Avstrije. Ne, Avstrija ima še lepo, slavno prihodnost pred seboj. Toda Avstriji si ni misliti kot centralizovano, jednotno-nemško državo. Taka država bi bila poleg Nemčije prav tako izvor na-

sprotjem, kakor slovanska Avstrija poleg Rusije. Sredi teh dveh velikih sil mora Avstrija postati to, v kar jo sam po sebi pretvarja zgodovinski, zdaj že več stoletij trajajoči proces naravnega razvoja razmer, namreč poliglotna država, sestavljena iz različnih, narodno zavedanih, v kulturi jednako naprej hrepenečih narodov, kateri ne zatirajo drug drugega, ampak so vezani, se s spravljivostjo podpirati mej seboj. To je program za bodočnost Avstrije. V tem smislu se deluje tudi sedaj, naj se to tudi glasi kakor ionija.

Jaz sem zadnji, kateri bi preziral veliko važnost nemškega kulturnega elementa. Ne glede na svoja osebna čutila, na svoje veliko spoštovanje za nemški narod, na čegar najodličnejše znanstvenike me vežjo vezi prijateljstva, in ne glede na nekoliko tužni spomin na lepa, davno minula leta mojega delovanja v Berlinu, sodim, da bi bila velika škoda za vse Slovane, ako bi po vplivu izvestnih pojavov, nehali, smatrati Nemce za svoje najbližje in najpoklicanejšje učitelje. Ne, Slovani bodemo še dolgo potrebovali ponka naših naprednejših sosedov. Toda tu, velečenjeni gospod kolega, sem pri točki, glede katere se z Vami nič več ne strinjam. Vi ste vsekako dosti premalo poučeni o duševnem in kulturnem življenju Slovanov. Vi tudi podcenjujete uspehe, katere je že nemški kulturni vpliv dosegel pri Slovanih, pred vsem pri Čehih. V drugih razmerah bi morda Vam samemu ne bilo neugodno izvedeti, da so Čehi, kateri sedaj pač niso deležni posebnih Vaših simpatij, kot verni učenci Nemcev že v vsakem oziru dosegli tako visok razvoj svojega lastnega narodnega življenja, da so jako užaljeni, ako se vzlic svojemu čudovitemu napredku v primeri z Nemci predstavljajo kot princip barbarstva. Ne, velečenjeni gospod profesor, to očitje ni zaslužno in se more odpustiti samo z ozirom na pomanjkljivo poznavanje dejanskih razmer. Vprašajte le moše, kakor so baron Chlumecky, profesor Sues in nama še bližje stoječi tovariši, dvorni svetnik Gomperz; že vsi ti Vam potrdijo resničnost moje navedbe.

Seveda numerično in glede tistih imponderabilij, ki navadno v političnem življenju igrajo tako veliko ulogo, se Čehi ne morejo primerjati z

Nemci. To bi bila predrznost. Toda v ožjem krogu, v deželi, v kateri prebivajo, zaslužijo Čehi vsekako, da se jih vse drugače upošteva, kakor se je to godilo še pred kratkim. Jaz smatram sicer formo, v kateri so se izdale jezikovne naredbe, za nesrečno izbrano, ali njih duh, po katerem naj ima Čeh na Češkem in na Moravskem vse iste pravice in dolžnosti, kakor Nemec, naj je tudi v jezikovnem oziru ravnopraven, ta je pravi duh, ta je pravičen in pride do veljave prej ali slej. Da ostane nemškemu jeziku še vedno široko torišče, da ostane večjega, univerzalnega pomena v Avstriji, to je tako ob sebi umljivo, da o tem ni treba govoriti. Dobro bi bilo, ko bi se na Nemškem ta dejstva razločevala, saj se bodo pri nas doma morali vsi sprijazniti z mislijo da Nemec z rojstvom ni že dobil s posebnimi privilegijami opremljen pravni naslov. Nekdaj je bilo tako in je bila uzrok teh prednostij nejednakost kulturnih razmer. Toda hvala kulturni misliji Nemcev in deloma tudi Italijanov, da so zdaj tudi njih učenci že dobili zrelostno svedočbo, ali jo dobe v kratkem. Potrebno je sedaj, da dozoreli učenci ne pozabijo povse na hvaležnost, katero so dolžni svojim učiteljem, na drugi strani pa da se bivši učitelji napram nekdanjim svojim učencem drugače, kolegijalnejše vedejo. Tega pa menda na nobeni strani ni. Od tod nezadovoljnost, katera pa, kakor je upati, ne bo dolgo trajala, kajti oba na Češkem živeča naroda, Čehi in Nemci, so res drug na drugega vezani. Kdor skuša to tajiti, se laže samemu sebi in drugim.

Vi, velečenjeni gospod kolega, ste o razmerah samo jednostransko poučeni. Radi tega ste ne samo Čehi, ampak vse Slovane razžalili, ne da bi bili to nameravali. Pretirava se, če se Vam na Nemškem predstavlja, da se Nemci počesijo že s tem, ako hoče država imeti v mejah Češke in Moravske kolikor možno obeh jezikov večjih uradnikov. Tako slabega mnenja bi Nemci ne smeli sami o sebi imeti. Mogel bi iti še dlje in reči da bi bile jezikovne naredbe, ako bi se bile spretnješe uprizorile, Nemcem še več koristile, kakor Čehom. Doslej so bili na Češkem skoro izključno Čehi zmožni obeh jezikov. Ni čuda, da so bili za službe porabnejši; ni čuda, da se je mnogokrat čula tožba, da Nemce

LISTEK.

2

Na Drenovem.

Spisal Ivan Dob.

(Dalje.)

„Ah, ona! ... Kaj mislite? Ne-e!“ in načelnik zmaže z glavo in zamahne z obema rokama. „To je sorodnica moje ženke, — dražestna punčika! Jaz sem naravnost zaljubljen vanjo! Kakšno življenje je prinesla sem, v našo samoto! Rečem vama: za dvajset let sem se pomladil! ... Toda vstopimo; videla bodeta sama!“

Pred vrati nam je prihitela naproti soproga načelnikova, velika, suha, živahna gospa ljubeznega obrazka.

„Ali ti nisem pravil, ženka, da prideta? ...“

„Da, gospoda, še danes dopoldne je govoril o vaju ... Vstopite, prosim.“

Soproga načelnikova je govorila z nenavadno tenkim glasom, počasi, nekako zavijaje.

„A Ana, kje je Ana?“ je hitel načelnik, ko smo stopili v sobo. Odprl je vrata v sosedno izbo ter klical: „Ana, pridi sem; goste imamo!“

„Tako, takoj, strijček! Ah, tako sem ...“

S srečnim obrazom se obrne načelnik k nama. „Bodeta videla, kakšno netjakinjo imava; kaj ne, ženka? ... Ali, Ana, saj se ti ni treba bogve kako ...“

„Tukaj sem, strijček ... Dober dan, gospoda!“

Iz vse zunanosti, iz vsakega kretanja gospodične Ane zdelo se je, da odseva veselo, brezskrbno, malo prebučno, preotrožje življenje. Polne, gibke oblike njenega telesa; mehke, pravilno zaokrožene črte finega, belega obraza; trepetajoča, polna ustna; žive, nepokojne, temne, morda malo premajhne oči; bele, mehke, do letitj gole roke; — vse me je za hip omamilo s hrepenenjem in prijatelju Maku so se za naočniki kar zaiskrile oči.

Načelnik naju je predstavljal, gospa pa je prinesla vina na mizo in sedli smo.

„Zdaj sem prepričan, gospoda, da me posetita večkrat, kakor doslej ... Vas n. pr., gospod Mak, že ni bilo sem, če se ne motim, cele tri mesece; zato bi bil grozno vesel, da se zaljubite v Ano; potem se Vas nadejam najmanj vsak teden.“

„Kar se mene tiče, strijček, hočem se kolikor mogoče potruditi, da užgem srce gospodu Maku.“

„A-a, tako torej! Hitro sem prišel na drugo mesto.“

„Ali, strijček, ti si vendar moj definitivni ljubimec!“

Smejala se je zvonko, skoro preglasno ter pokazala dve vrsti belih, drobnih, preveč ostrih zob.

Načelnik ni vstrpel dolgo časa da ne bi pričel praviti o svojih novelah. Izvlekel je na splošno žalost in vznemirjenje iz znotranjega žepa svoje mize cel šop papirjev ter jih razporežil po mizi. Na to pa je začel pripovedovati o porodu vsakega koščka svojih misli in razlagati na dolgo in široko vsa dobra in slaba poglavja: kako bi se dala nadomestiti z boljšimi, ko ne bi bilo treba v to svrhu zavreči celega tega ali onega krasnega prizora, — njemu, gospodu načelniku, pa je misel prva, vse drugo postranska stvar itd.

Mak je sedel ves ta čas nepremično na svojem stolu ter gledal govorniku resno in pazno v navdušeni obraz, kakor bi hotel prešteti vse gibajoče se gubice na njem. Na apatičnem, mirnem, skoro zaspanem pogledu se mu je poznalo, da ni razumel niti besedice. Samo časih, kadar se je gospod postajni načelnik vrgel nanj z živahnim, prašujočim pogledom ter za hip umolknil, — zganil se je nekoliko ter pripomnil z vsem prepričanjem:

„Vsekakor, gospod, jaz Vas občudujem.“

izpodrivajo. Ni še dolgo tega, kar je profesor Sues Nemce na to opozarjal.

Mislím torej, da nam sedanje homatije ne smejo preveč imponirati; zlasti mi, zastopniki znanosti, mnogoopravljeni profesorji smemo biti zvesti idealizmu, dokler je le mogoče in moramo dajati prednost temu, kar v življenju narode združuje pred tem, kar jih loči. Vi ste Nemec, jaz sem Slovan — midva si že lahko v roke seževa, naj je tudi v avstrijskem parlamentu sedaj še hrup. Ta poneha. Tudi divji prizori, kateri so se primerili, obrodé sadu. Dokazalo se bode, da v Avstriji ni možno vladati niti proti Nemcem niti proti Slovanom. Kar se tiče Slovanov, dovolite mi, kot poznavatelju slovanskih razmer in slovanskega značaja, da Vam naravnost povem, da so Slovani v svoji pasivnosti zmóžni čudovito mnogo storiti, da jim tudi hipni neuspehi ne vzamejo poguma, in da lahko čakajo boljših časov, kateri gotovo pridejo.

Pišem Vam, velečenjeni gospod profesor, to dolgo epistolo kot izraz svojega največjega spoštovanja in kot čestitko k Vaši predstoječi osemdesetletnici. Naj Vam bodeta svežost duha in telesna krepost še dolgo ohranjena.

V stari zvestobi udani Vam

V. Jagić.

Na to, z Jagićevega velikega duha dostojno obzirnostjo in rahlostjo pisano, a vendar odločno zavrnitev Mommsenovih surovih napadov je Mommsen takoj odgovoril. V svojem odgovoru pravi mej drugim:

„Točno tako, kakor Vi, mislim sem si vedno tudi jaz bodočnost Avstrije, če jo sploh ima, namreč kot poligloto državo; mnogokrat sem pri tem mislil in kazal na Švico, kot dokaz državne jedinstvi. Da je bila germanizacija Avstrije mogoča, ako bi bili Habsburžani za časa protireformacije krenili na drugo pot, je prav tako gotovo, kakor to, da so se jej že takrat za vselej odrekli. Pri nas ga zdaj pač ni nobenega tako chauvinističnega Germana kateri bi take utopije imel v mislih, in jaz, to veste, nisem bil nikdar chauvin. Razmere velike države zahtevajo, da mora na vsak način biti neka jedinstvo mej posamnimi deli. Ta občna vez more biti samo nemštvo, pri tem pa lahko obstoji narodna posebnost raznih pokrajin. — — — — — Upati je težko — ali naj upamo na vlado, ali na zmernost strank? Vprašali bi se lahko: Kaj je prej mogoče? Jaz Vas zavidam za Vaš moderirani pesimizem“.

Ta Mommsenov odgovor pač kaže, da je stari mož spoznal veliko krivico, katero je s svojim odprtim pismom na Avstrijske Nemce storil Slovanom in to je najlepši uspeh, kateri je mogel Jagić doseči. Velikemu slovanskemu učenjaku Jagiću, kateri ima kot člen gospodske zbornice tudi v praktični politiki tehtno besedo, pa izrekamo srčno zahvalo, da je svoje pero zastavil v obrambo časti in pravic slovanskih narodov.

V Ljubljani, 5. januarja.

Vladna pogajanja z Nemci. O izidu teh pogajanj ni izvedeti nikakih podrobnostij. Izdani komuniké pravi le, da je razgovor nemškoliberalnih

Meni je novelistovo govorjenje donelo na uho, kakor da bi slišal od daleč dolgočasno klenkanje vaških zvonov ali enakomerno tiktakanje ure. Čisto nevedé sem se zagledal v obraz gospodične Ane, ki se je zibala na svojem stolu z vsem zgorenjím telesom ter trgala niti iz namiznega prta. Ali zdaj se mi je zdel izraz njenega obraza povsem drugačen, kakor je bil takrat, ko je stopila v sobo. Morda jo je mučilo dolgočasno blebetanje načelnikovo? Toda ne, to ni bila samo utrujenost in zlovoljnost. Ustna so ji bila stisnjena, skoro zlobno zategnjena; v očeh kakor da je umrlo vse življenje: sama lena, malone zoperna brezizraznost; privzdignila jih je samo enkrat, le za trenotek, in tedaj je zasijalo v njih nekaj zaničljivo-vprašujočega, upornega...

„In Vi, gospod Dob, kako mislite? ... Ali je tukaj boljši samomor ali poroka? ... Meni se zli, da poslednje. Kako se pa Vam zdi?“

„Na vsak način poroka; to je umevno samo ob sebi, gospod načelnik!“

Naposled se je navdušeni novelist vendar utrudil, ali pa je spoznal, da nas ne kratkočasi bogve kako. Spravil je svoje papirje v mizo nazaj ter se z veselím obrazom obrnil k Ani.

(Dalje prih.)

poslancev docela neobvezne narave, in da se ni sklenilo nič. Konferenca, ki je trajala pet ur, se niso udeležili niti Schönererjanci niti člani nemške ljudske stranke. Ker pa imajo 9. t. m. nemški dež. poslanci na Češkem svoj shod, izve se tedaj kaj več, zlasti ker so ravnali liberalci proti sklepom, dogovorjenim v Hebu. Gotovo je, da je večina nemških dež. poslancev za to, da se udeležé sej češkega deželnega zbora.

Avstrija in Ogerska. V Avstriji se je carska in trgovinska zveza mej obema državnima polovicama podaljšala s cesarsko naredbo. Na Ogerskem so se temu na vso moč ustavljali ter so dosegli, da se je provizorij podaljšal z ministerskim sklepom. Cesarska naredba je, kakor zatrjuje opozicija, na Ogerskem nemogoča, ministerski sklep pa je zadovoljil vse. Ogrom je torej vlada več kakor krona. Ta slučaj kaže zopet, kako znajo Ogrizrabiti vsako priliko za utrditev samostojnosti.

Mej Srbijo in Črno goro vlada znatna napetost, ker je knez Nikola sprejel vodjo srbske kmetске stranke, Ranka Tajšića. Tajšić je pobegnil iz Srbije, baš ko so ga hoteli zapreti radi suma, da je skrivaj umora črnogorskega učitelja Bačkovića, in da je bil zarotnik proti življenju srbskega kralja. Srbski listi, zlasti „Pogled“, napadajo kneza črnogorskega ter ga krivičijo somišljenstva s Tajšićem.

Eszterhaszy pride pred vojno sodišče že 10. t. m. General Saussier hoče, da spravi sramotno očitaje, kakor da je bil Dreyfus ponedolženem obsojen, javno in justičnim potom s sveta. Obravnava bo trajala dva dni; tožitelj je major Hervieux, branitelj pa Tezenas.

General Weyler protestira v jako razdraženem tonu proti poročilu Mac Kinleya, ki je v ameriškem parlamentu ostro obsodil vojevanje in vladanje Weylerja. Bivši kubanski generalni guverner je izročil pismeni protest osebno kraljici, zatrjevajoč, da je bila čast Španije vled Kinleyevih napadov oskranjena, armada na ostuden in surov način razžaljena. Weyler zahteva od kraljice zadoščenja za vojsko. Španska vlada je sedaj v velikih stiskah radi tega protesta, ki je zašel tudi v nekatere časopise. Weyler pa si je napravil s protestom umetno gloriolo.

Dogodki v vzhodni Aziji. Francija in Rusija sta se zvezali, da postopati solidarno v nadaljnjem razvoju razmer v vzhodni Aziji. Nemčija hodi svoja pota. Politika francosko-ruska izpodbija povsod upliv Anglije, kateri tudi Zjednjene države ne bodo pomagale, ako pride do konfliktov. Anglije se loteva že razburjenost in prav možno je, da postane Port Artur in Kiao Čau vzrok novemu kursu orijentske politike. Upliv Rusije na Kitajskem raste vedno bolj. Kitajska vlada se pogaja z Rusijo glede velikega posojila.

Slovensko gledališče.

(„Narcis“. Zaloigra v petih dejanjih. Nemški spisal A. E. Brachvogel. Poslovenil A. Funtek.)

Sinočna premijera je bila jako zanimiva. Prvikrat je prišel na slovenskem odru do besede znamenit nemški dramatik Brachvogel, čegar najslavnejša igra „Narcis“ je prevedena menda že v prav vse evropske jezike ter se je igrala od l. 1856. že na vseh boljših gledaliških odrih. „Narcis“ je tudi stalna repertoarna točka dunajskega dvornega gledališča. — V tej zaloigri, vršči se l. 1764. v razkošnem Parizu in v zabave, vžitka, intrig in zlobnosti polnem Versaillu, nas seznaní pisatelj z zgodovinsko slavno, prekrasno, duhovito in energično metreso razuzdane francoskega kralja Ljudevita XV., z markizo de Pompadour. Njena moč na lahkoživem dvoru je brezmejna. Pompadourka vodi politiko, zapleta Francijo v vojne, odstavlja generale in dvornike; zato se je boji ter jo sovraži vse od prvega ministra, vojvode Choiseula, kraljevega komornika, kapitana častne garde do poslednjega lakaja. Pompadourka pa noče biti le prva kraljeva ljubica; izpodriniti hoče na vsak način kraljico, Marijo Leščinsko ter pregovoriti kralja, da se poroči še z njo na — levo roko. V to burno, strasti polno dobo nas uvede Brachvogel, a stiska Pompadourko kot nesrečno ženo, katero je pohlep za slavo in močjo zapeljal tako daleč, da je ušla svojemu prvemu soprogu, ubogemu muziku, Narcisu Rameau-u, katerega jedinega je sedanja vsegamogočna markiza ljubila in ga še ljubi.

Brachvogel je postavil v sredo vsega dejanja bednega muzika Narcisa, ki bega strgan in sestradan po Parizu, iščoč neprestano svojo nezvesto, a še vedno ljubljeno ženo. Na pol blaznega ga vidi neki dan Pompadourka na izprehodu ter od kesanja in hrepenenja po njem oboli. Tu se začne zaloigra, ki narašča po spletkah

dvornikov višje in višje, dokler se ne završi v strašno, a nepopisno krasno sceno svidenja Narcisa z markizo. Ta prizor je dramatično elementarno vplivajoč, hkratu pa pesniško naravnost klasičen. Vzpričo pščo nam odmerjenega prostora naj konstatujemo le to, da je „Narcis“ originalna zaloigra, katara si mora vzdržati tudi v slovenskem gledališkem repertoirju odlično mesto.

Izvršitev zaloigre je bila prav dobra. Pretežno in naporno ulogo Narcisa je igral gospod Inemann moisterako. Žel je obilo priznanja. Njegov „Narcis“ je pravi tip bednega, zanemarjena in neizrečno užaljenega soproga. Vajeni smo sicer, da vedno priznavamo ocenjamo gospoda Inemanna, to pot pa moramo prav posebno povdarjati: kdor ni videl gospoda Inemanna kot „Narcisa“, tisti ne pozna in ne ceni dovolj tega izrednega umetnika. Poleg njega se je zopet odlikovala naša vrla herojina, gđ. Teršova. Tudi vloga markize Pompadourke je veleležavna ter zahteva preišljene, duhovite igralke. Ako pomislimo, da je gđ. Teršova sploh samo štiri leta pri gledališču, se moramo naravnost čuditi, na kako visoko stopinjo umetniške popolnosti se je povzdignila v tej ulogi. Izmej ostalih sodelujočih moramo pohvalne omenjati pred vsemi gđ. Slavčovo, gospoda Kranjca, g. Danila in g. Verovška. Grajati pa moramo naravnost okornost in apatičnost „dvornikov in dvornic“, ki so pravi lipovi bogovi. Predstava je bila dobro obiskana, vendar pa je želeli, da bi bila pri reprizi še boljše.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. januarja.

Seji, katere se je udeležilo 22 obč. svetnikov, je predsedoval župan Hribar, ki je imenoval verifikatorjema zapisnika obč. svetnika Kozaka in Trčka in potem nasnanil, da je odbor „Glasbene Matice“ sklenil, podariti mestu dragoceno sliko, katero je bil g. Kalister poklonil „Glasbeni Matici“ za nje efektivno loterijo, ter posil dovoljenja da izreče v imeni mesne občine „Glasbeni Matici“ zahvalo za ta dar. — Sprejeto.

Prečital in odobril se je potem zapisnik zadnje seje.

O ponudbi učitelja Frančiška Steblička v Terzinu glede njegovih šolskih tabel je poročal obč. svet. dr. Požar in je predlagal, naj se ponudba za sedaj odkloni. — Sprejeto.

O prizivu Frana Pirkota v zadevi projektovane lesene lope ob prihodnji Bleiweisovi cesti je poročal obč. svet. dr. Požar in predlagal, kar bi lopa rabila za skladišče in bi kazila Bleiweisovo cesto ter bi mogel iz provizorija nastati deficitivna, naj se priziv odkloni. — Sprejeto.

O prizivu Matevža Zdešarja proti magistratni odredbi, s katero se je Zdešarju naročila oprava raznih, jako velikih nedostatkov v njegovi hiši in se je odredila izselitev jedne stranke je poročal obč. svet. dr. Požar in predlagal, naj se priziv zavrne. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o določitvi nivele za novo cesto, ki je projektovana paralelno s Dunajsko cesto in pa za sosedne ulice in ceste. Občinski svet je že jendenkrat določil nivel, ali treba ga je premeniti, ker pri takratnem sklepanju stavbinski odsek ni imel popolnega akta v rokah in zategadelj ni nasvetoval pravega nivera, kakor je potreben z ozirom na Bahovčevo hišo. Poročevalec je potem obrazložil svoje nasvete o niveru.

Obč. svet. Gogola je ponovil še večkrat izrečeno željo, naj bi se pri komisijonalnem ogledu, predno se izda stavbinsko dovoljenje, v vsakem slučaju na lici mesta še jendenkrat pregl-dalo, če je načrtani nivel pravi in naj se tam nivel konstatuje.

Obč. svet. Pavlin je priznal opravičenost predgovornikovih pomislekov in pristavil, da se prav pri teh ulicah ni bati pomot.

Obč. svet. je vzprejel poročevalčeve nasvete.

O ponudbi Alojzije Turkove za odkup mestne hiše v Prešernovih ulicah št. 24 je poročal obč. svet. Plantan in predlagal, ker je to jedino mestno posestvo v teh ulicah in se bo lahko sa večjo kupnino prodalo, naj se ponudba sprejme le s pogojem, da plača ponudnica 4000 gld. in pokrije sama vse valed regulacije potrebna dela.

Obč. svet. Trček je zahteval, naj se določi izrečno, sme-li kupovalka eventualno odstraniti pri hiši stoječe stranišče ali ne, ker v sadnjem slučaju bi hiša izgubila mnogo vrednosti.

Župan Hribar je pojasnil, da sosedje najbrž ne bodo delali sadržikov, čemur je ugovarjal obč. svet. Trček, dočim je obč. svet. Turk predlagal, naj se stvar vrne magistratu.

Obč. svet. Plantan je konstatoval, da o kaki servituti v rečenem osiru ni sledu, in da je tudi eventualna pravica rabiti stranišče že ugasnila ter se torej ponudnici ni ničesar bati.

Obč. svet. je odklonil predlog obč. svet. Turka in odobril odsekov predlog.

O ponudbi „Pisateljskega podpornega društva“, da mestna občina odkupi njegovo posestvo na Poljanski cesti št. 17 je poročal obč. svet. Plantan. Ker je šolski odsek izjavil, da bi bil prostor za

Dalje v prilogi.

želo jako pripraven, in da priporoča njega takup, ker tudi za eventualno zgradbo mestne tržnice ni primernega sveta na razpolaganje ter bi se morda ta svet za tržnico porabil, je poročevalec predlagal, naj se nakupi celo posestvo pisateljskega podporne družstva in naj se za to posestvo ponudi 20.000 gold., s pogojem, da društvo na lastne stroške posestvo razbremeni, kupnina pa naj se plača iz onega denarja, kateri je mesto dobilo za prodana posestva. — Sprejeto.

Obč. svet. Senekovič je poročal o opravljenem redu mestne elektrarne in je predlagal, naj se uprava mestne elektrarne poveri posebnemu direktoriju petih članov in opravičnik odobri. — Sprejeto.

V direktorij mestne elektrarne so bili izvoljeni obč. svetniki: Fr. Grošelj, Fr. Pavlin, A. Senekovič, J. Šubec in Fr. Žužek.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. januarja.

— (Sprava na Kranjskem) Misel, naj bi se obe slovenski stranki na Kranjskem združili, je našla mej občinstvom kaj različen odziv, našla je odločnih zagovornikov in isto tako odločnih nasprotnikov. Ker je brez dvoma, da se tako velika akcija ne da kar pod roko dognati in ker bi sprava ne imela nobenega pomena, ako bi se sklenila samo mej poslanci, ne pa tudi mej strankama, mej volilci, bi bilo po naši sodbi najbolje in celi stvari na korist, ako bi se javno pojesnili vsi pro- in contra govoreči razlogi, in to izmed volilcev samih. Naš list je v ta namen na razpolaganje, in če dobimo izmed volilcev kaka pojasnila glede njihovih nazorov za spravo ali proti spravi, jih bomo drage volje priobčili. Vabimo torej prijatelje sprave kakor nje nasprotnike, naj se oglase in naj obrazložijo svoje misli o tej akciji.

— (Društvo „Pravnik“) je mej svoje člene in prijatelje razposlalo naslednjo okrožnico: „Vele cenjeni gospod tovariši! Društvo „Pravnik“, jedino slovensko pravniško društvo, steklo si je v 9letni dobi svojega obstanka brezdvajbenih zaslug na pravniškem polju in to osobito z vzdrževanjem lastnega glasila „Slovenskega Pravnika“, jedinega slovenskega pravniškega lista. Ne da bi se udeleževal tečajnega boja, ki ga bijemo Slovenci za pravice svojega jezika v uradu, ima „Slovenski Pravnik“ namen s tem, da podaja društvnikom in čitateljem pravniško stvarino v slovenskem jeziku, le temu gladiti pot v urade in služi tako jedni glavnih potreb in zahtev, ki jih imamo Slovenci, da si ohranimo svojo narodno individualiteto. Po nemilih razmerah preminil je bil „Slovenski Pravnik“ že dvakrat, ko mu je potem v tretjič pretela jednaka usoda, osnovalo se je ravno društvo „Pravnik“ s poglobitnim namenom, da dobi liet trdno oporo in se mu ne bode več bati za obstanek. Žal Bog, da se nade ustanovitelj društva niso izpolnile, in da je mej slovenskimi pravniki opešalo zanimanje za društvo in za list. Društveni odbor si šteje v dolžnost opozarjati slovenske pravnike na nevarnost, ki preti društvu in njegovemu glasilu. Število društvnikov se krči in sodelovanje pri listu je docela prenehalo. Odbor ne prezira, da živimo pravniki v težavnem času, da imamo poleg dela, ki ga vsakemu nalaga poklic, študirati obširne nove zakone, ki imajo ravnokar stopiti v veljavo. A ta ozir ne bi mogel opravičiti, da bi se izdavanje lista zopet ustavilo in tem manj more opravičiti prikazen, da se društvniki društvu izneverjajo. Slovenski pravniki, kateri zavzemajo tako odlično mesto v javnem življenju, naj pomislijo, da ne zadostuje zahtevati narodu pravice in jadrkovati, če se mu ne vršijo, ampak da so dolžni tudi skrbeti za sredstva, katera pospešujejo dosego narodnih pravic. Posebno pa bi bil obžalovati propad društva in njegovega glasila v tem trenutku, ko nastopamo novo pravniško dobo, katera nam rodi toliko novih prikazni na juridičnem polju in v sodni praksi, da bi morali, komaj opustivši stari list, skrbeti, da osnujemo novega. — Z ozirom na vse to, se obrača društveni odbor z nujno prošnjo do slovenskih pravnikov, da oni, kateri so že člani društva, mu zvesti ostanejo in oni, ki še niso, mu pristopijo. Društveni odbor spoznava za dobro, imenovati društvene poverjenike za kraje, v katerih se nahaja večje število pravnikov. Leti bi bili Trst, Gorica, Tolmin, Sežana, Postojna, Novo mesto, Kranj, Kamnik, Celje, Maribor, Ptuj, Celovec, — če bi se lelo, nastavi se poverjeniki pa tudi še v drugih krajih. Prijatelji društva se prosijo, da izberejo iz

svoje srde poverjenike ter jih društvu naznanijo. Društveni odbor pa tudi nujno prosi, da se oživi sodelovanje pri listu, da ne zastane njegovo izdajanje. Nagrada za izvirne si je 20 gld. za polo, za prestave 10 gld. Članarina znaša za izvenljublanske društvenike 5 gld., za pravnike, ki še niso stalno nastavljeni, samo 2 gld. Člani dobi ajo list brez daljnih stroškov. Za nečlane znaša naročnina lista 4 gld. na leto. Uvaževaje položaj, v katerem se nahaja naše društvo in njegovo glasilo, se nadeja društveni odbor, da ta poziv ne bode brezuspešen.“

— (Električna razsvetljava) funkcijonira — tako glede obločnic kakor žarnic, kolikor jih je sploh odprtih, zelo povoljno; seveda bode razsvetljava popolna in močnejša stoprav prihodnji teden, ko bodo končani vsi poskusi o napeljavi toka, ki se do sedaj še vrša. Do 15 t. m. bode električna razsvetljava tudi ostalemu prometu odprta.

— (Nove dvojezične — ulične in hišne table) pričeli so pribijati pretekli teden po našem mestu ter se bode delo, v kolikor še ni izvršeno, prihodnje dni nadaljevalo. Da dubé zdaj tudi vse nove ulice in ceste nove table, umeje se samo po sebi; istotako pritrdili so se na mestnih šolskih poslopijih primerno veliki napisi iz pozlačenih črk.

— (Narodna čitalnica) P. T. častitim društvnikom ima čast naznaniti odbor čitalnice ljubljanske, da se bodejo v pastu prirejale sledeče veselice: 1. Dne 8. januarja beseda z malim plesom. a) Melodrama „Pepečica“, poslovenil gospod Gangl. Izvrše gospe in gospice. b) Samospava za tenor. Obe točki s spremljevanjem giasovira. 2. Dne 22. januarja plesni venček. 3. Dne 1. februarja „Vodnikov ples“. 4. Dne 19. februarja plesni venček. Vse veselice vrše se v veliki dvorani. Začetek vsakikrat ob 8. uri zvečer. Godba c. kr. 27. pešpolka. Opomba. K Vodnikovemu plesu smejo P. T. člani upeljati tudi goste, ki pa se morajo predstaviti odborniku, vstopnina za goste velja: za jedno osebo 2 gld., za rodbino treh ali več članov 5 gld.

— (Trgovinski ples) jedna najodličnejših predpustnih priredb, vršil se bo letos dne 12. februarja in sicer v veliki dvorani „Narodnega doma“.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) in sicer možki ima danes zvečer ob 8. uri redno pevsko vajo, jutri dne 6. januarja ob polu dveh popoldan pa je prva glavna skušnja v društvenih prostorih. Členi se uljudno vabijo, da se polnoštevilno udeležijo teh vaj.

— (Mestna hranilnica ljubljanska) Meseca decembra leta 1897. uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 829 strank 460.174 gld. 21 kr., 493 strank pa vzdignilo 196.354 gl. 53 kr. V zadnjem četrtletju 1897. dovolilo se je 139 prosilcem posojil na zemljišča v znesku 84.360 gld.

— (Izvrševanje raznih stavbenih del) je vsled ugodnega vremena v našem mestu tudi v zimskem času na več krajih v tiru. Podiranje redutnih poslopij na Sv. Jakoba trgu je dospelo do pritičja; pri mestni dvorani so podobarska dela dovršena in dvorana dobi sedaj nova vrata, okvire in okna, od zunaj pa je novi balkon istotako dodelan. Ostala mizarska, ključarska in tapetniška dela izvrševala se bodo ta in prihodnji mesec. Spomladi pričelo se bode s podiranjem Föllerlove in pred ko ne tudi Strelove hiše; tudi Zatiški dvorec čaka podobna osoda, Palusovih dedičev hiša pa se bode deloma še demolirala, deloma prenovila. V Frančiškanski ulici je odstranjen ves material dr. Ahačičeve podrté hiše, in Avbeljeve hiše je le majhen del še neodstranjen. Prihodnjo pomlad prične na Sv. Petra cesti graditi novo hišo gospa Kristina Schinzljeva, v Kolizejskih ulicah naučna uprava višje gimnazijsko dvonadstropno poslopje, mestna občina pa dvoje šolskih poslopij, morda tudi „Gasilni dom“ ter župnišče na Sv. Jakoba trgu, novi železni most in nadaljevati regulacijo mesta v Rožnih ulicah, pri trnovskem župnišču itd.

— (Na tla podrl) e neki voznik davi ob sedmih v Kolodvorskih ulicah ob Bambergovih hiši pisatelja J. Aléšovca, da se je hudo poškodoval in mora v bolnišnico. Voznik je popihal ter prepustil ponesrečenega drugim, da so mu pomagali na noge. Degodba je naznanjena policiji.

— (Ljubimec in soprog) V neki gostilni blizu kolodvora sta stanovala dva potujoča fotografa, katerih jeden je imel svojo ženo seboj. Oženjeni fotograf je bil te dui odšel na deželo, prepustivši svojo ženo v prijateljevem varstvu. Vrnil se je včeraj zjutraj povsem nepričakovano in našel prijatelja pri svoji ženi. Nastal je pretep, katerega konec je bil, da je „prijatelj“ v sila oskudni toilet bežal iz hiše gori na dunajsko cesto, prevarani soprog pa kričoč in preklinjajoč za njim. . . Kam sta tekla, se menda še ne ve, ker se čestilec prijateljeve žene vzlic nezadostni svoji toilet še zdaj ni vrnil.

— (Obrotno gibanje v Ljubljani) Tekom meseca decembra lanskega leta pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt, in sicer: Žitnik & Gorup, Gradišče št. 5, agenturo in komisijsko trgovno; Globočnik Jernej. Dunajska cesta št. 5, prevažanje oseb; Planinšek Anton, Trnovski pristan št. 18, prevažanje oseb.

— (Tujci v Ljubljani) V tukajšnjih hotelih in gostilniških prenočiščih bilo je meseca decembra 1897 l. 2174 tujcev, torej za 315 več, kakor v istem mesecu prejšnjega leta.

— (Ljubljanka) je vsled zadnjega deževja narasla za 1.20 m nad normalom. Danes pa je jela polagoma zopet upadati.

— (Ogenj v dimniku.) Danes zjutraj vnele so se saje v dimniku Schreyove hiše v Gradišči, ker je bil pekovski pomočnik preveč zakuril. Ogenj se je takoj zadušil.

— (Imenovanja v učiteljstvu.) Prov. učitelj v Štalcarjih, Viljem Činkel, je imenovan stalnim učiteljem in šolskim voditeljem istotam. Učiteljica v Senožečah, gospč. Marija Levstek, je premeščena v Postojno.

— (Nove šole.) Dež šolski svet je sklenil, razširiti jednorazredni ljudski šoli na Brdu in v Hinjah v dvorazrednici in ustanoviti jednorazrednice najprej v Žvirčah, potem pa tudi v Velikih Lipljah in v Viseju.

— (Šišenske podružnice sv. Cirila in Metoda) občni zbor, združen z malo veselico bo dne 6. t. m., dan Sv. trih kraljev, pri „Matjanu“ v Zgornji Šiški.

— (Povožen) je bil na Silvestrov večer na železniškem tiru pri Glincah 65letni Jožef Krpec z Viča. Krpec je bil gluh in vinjen ter ni zapazil bližajčega se vlaka. Železniški paznik je našel Krpca mrtvega na tiru.

— (Notarska zbornica v Celju) Pravosodni minister je odredil, da je za notarska kolegija mariborskega in celjskega okrožja ustanoviti skupno notarsko zbornico, katere uradni sedež bo Celje.

— (Občinske volitve na Koroškem.) Piše se nam: Neprecenljive važnosti so pri nas letošnje občinske volitve; morda so celo pomenljivejše nego deželno- ali državnozbornske volitve, kajti pri poslednjih radi volilnega reda prav posebnih uspehov itak ne moremo doseči. Vse drugače je pa z občinskimi volitvami. Tu bi lahko v vsaki, čeprav od Nemcev krog in krog obkoljeni vasi, prodrli s slovenskimi kandidati, ako bi naši narodni sovražniki ne delali na vse kriplje, da spravijo same „deutschfreundliche“ ali pa „fortschrittliche“ može v odbore. Saj pa imajo tudi vsega dovolj na razpolago, da ložje premotijo slovenskega kmeta. Največ opravijo z grožnjami in z denarjem, ne sramujejo se tudi laži in goljufije. Sploh so jim dovoljene vse nezakonitosti in s temi si pomagajo do zmage. A jedenkrat mora tudi pravica priti na dan, in tedaj bode tudi prišel maščevalni dan za te lačne in krute narodne volkove. V drugi polovici meseca decembra minolega leta izvoljeni so bili v slovenskih občinah: Galicija, Rikarjaves, Hodiše in v ziljski dolini, v Brdu in v Bovljah za odbornike sami „fortschrittlerji“, naprednjaki ali svobodnjaki ali kako se že vsi imenujejo, dočim nazivljajo slovenske može „dunkelmänner“, nazadnjake. Slovenci smo zmagali v Št. Kancijanu v podjurski dolini, v Šmihelu pri Pliberku, v Globasnici, v Bekštajnu pri Beljaku in v Rožeku. Težka je šla v Bekštajnu, tam ob nemški meji pri rdeče-nacionalnem Beljaku. Pravi pravcati boj pa je bil v Rožeku. Ta kraj je bil že od nekdaj zanesljiva nemčurska trdnjava v slovenskem Rožu, katera je navadno odločevala pri več važnih volitvah. A strmoglavili smo jo, kakor upamo, da bomo še več družih. Nemčurski moloh, ki je imel tu jedno svojih zavetišč, leži premagan na tleh. Dal Bog, da si nikdar več ne pomaga na noge! Imenitna pridobitev je torej slovenska zmaga v Rožeku in nam je zadostilo za naše trudapolno delo, slovenskim kmetom v družih krajih pa v vzgled, kako trdno in neomahljivo je treba stati za slovensko stvar. Zatorej koroški Slovenci, oklenimo se vsi slovenskega praporja in ga ne zapustimo na noben način, bodimo vsi v narodnem oziru neizprosni jekleni može.

— (Umrl) je dne 1. t. m. v Celovcu g. Oskar Aleksander grof Christalnigg, c. in kr. major v p. v starosti 67 let. Pokojnik je bil oče znane koroške rodoljubne rodovine Christalniggove. Naj v miru počiva!

— (Namestnik grof Goëss v Gorici.) Piše se nam iz Gorice 4. t. m.: Novi namestnik grof Goëss se je včeraj in danes posvetoval z raznimi dež. poslanci, slovenskimi in laškimi, o položaju v deželi in se trudil, pregovoriti slovenske poslance, da bi vstopili v dež. zbor — s kakim uspehom, doslej še ni znano.

* (Jako vablivo.) "Revue des Revues" je naštevila nedavno bogate Američanke, katere so donesle v zadnjem času kot soproge Francozov na Francosko približno 260 milijonov frankov. Nadalje je omenila revija tudi najizbornejše ameriške partije. Prva je gospica Perkins, katera dobi za doto 85 milijonov frankov, a po smrti svoje matere še jedenkrat toliko. Virginia Fair ima 100 milijonov, Alla Rockefeller 50, gospica Gramme 35, Gerry 30 milijonov frankov i. t. d. — Torej le v Ameriko po neveste!

* (Kaznovan blaznik) Blazniki so bolni, ki ne vedo kaj delajo; torej tudi niso kaznivi. Vender pa so v Odesi obsodili Kovaleva, ustanovitelja neke blazne verske družbe, ki si je služil s tem nebesa, da je pokopal 20 živih členov svoje družbe. Kovalov mora v Sibirijo, kjer bo delal pošteno pokoro.

* (Dva samomorilca.) Ni ga skoraj tedna, v katerim ne bi deroča Donava zanesla na obrežje truplo kakega nesrečnega. Minoli petek pa so prinesli valovi kar samomorilski par — elegantno oblečenega, vsaj 70letnega gospoda, ki je bil vrvjo zvezan z elegantno, okoli 60 let staro damo. Oba starca sta bila v črni žalni obleki. Pozna ju nihče. Bržčas sta oče in mati, katerima ju ugrabila smrt jedino dete, za katerim sta v obupu hitela sama v smrt.

* (Lepa kupčija) Josip Leiter špekulant s pšenico v Chicagu, katerega manipulacije iznenadajo celo najstarejše špekulante na borzi, je mlad, 27 let star mož. Že meseca julija je s svojimi pomočniki "zaslužil" 400.000 dolarjev, v septembru pa 700.000. Misli mesec je "naredil" najboljši "business", ko je hkrati prodal 5 milijonov "bušlov" pšenice. Naročil je po brzjavu pet parnikov, da pošlje žito v Evropo. Stroški za pošiljatev bodo znašali 600.000 dolarjev. Kolik je šele zaslužek!

* (Južna kultura) V okolici Obervilleja so že marsikoga linčali, ali na tako surov način kakor je bilo v bližini St. Gabriela linčanih šest zamorcev, se še ni nikoli zgodilo. Dne 27. novembra je bil George Buber iz St. Gabriela umorjen in njegova prodajalnica oplenjena. Roparji so uplenili lepo svoto novcev. Drugi dan so prijeli šest sumljivih zamorcev; ker so se bali, da bodo pred tožbo linčani, so jih odpeljali proti New Orleansu. Pri St. Gabrielu pa so oboroženi možje ustavili vlak in iztrgali zamorce uradnikom. Odvedli so jih v gozd in tam ti obesili, ostale pa neusmiljeno bali in jim zapovedali nikdar več se vrniti v ta County. Čudno, da so sicer najbolj napredni Amerikanci glede justice še na toli barbarskem stališču.

Darila:

V. Izkaz onih, ki so se odkupili v prid družbe sv. Cirila in Metoda od novoletnih voščil: Gospa Marija Černe v Kozarji 1 K, dva neimeno vana po gospe J. Naglasovi 6 K.

Vsled želje blage ranjke rodoljubkinje gospe Ivanke Gutnikove, so mesto venca na njeno krsto darovali družbi sv. Cirila in Metoda 25 kron sledeče dame in gospodje: Gospe Bratuš, Govékar, Jebračin, dr. M. Kušarjeva, gospice Lozar, Marovt, gospe Naglas, Petrovič, gospica Praprotnik, g. J. Resman, gospa Supančič, gospici B. in V. Souvan, g. dr. Tavčar, gospica Trtnik, gospa Vidmar, Zalaznik, Zužek, št. Jakobsko-Trnovska podružnica v Ljubljani.

Za ubogo rodbino bolnega delavca V. Šolarja, v Vodmatu, štev. 154 so nabrali — poleg od drugod odposlanih daril — delavci v žel. skladišču 20 gld. 80 kr. Priporočajoč Šolarja še nadalje, kličemo: Bog povrni! J. E.

Iz št. Petra na Krasu odposlalo se je dne 26. decembra 110 kron slav. vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda. Ta vsota se je nabrala za odkup novoletnih voščil, zato se je noveletna voščila niso pošiljala.

Književnost.

"Slovenka". — Glasilo slovenskega ženstva. — Letnik II. — Zvezek I. ima to-le vsebino: Pred smrtjo. Anton Medved. — Na blejskem otoku. Mária II. — "Slovenki" in Slovenkam za novo leto. Mária II. — Na Silvestrov večer. Mária. — Novi šopki. Ela. — V samotni. Vida. — Znameniti ruski skladatelji. Severin. — Nesreče lastne ne žalujem. Mária II. — Starka. Milka. — Pesem. Dolski. — Ženska vzgoja v Rusiji. K. Z.-č. — Album čeških žen. A. Zavadil. — Par odkritosrčnih besedij o salonskem vedenju. Fr. G.-tl. — Književnost. — Razno. Cena "Slovenki" je 3 gld. Izhaja vsako drugo soboto.

"Vienac" Zabavi i pouci. — Br. 1. Ta najstarejši in najuglednejši hrvatski tednik za leposlovje, znanstvo in kritiko, ki ima tudi mej Slovinci od svojega začetka mnogo čitateljev, prinaša v 1. številki to-le vsebino: Hrvatskomu narodu. Spevao Jovan Hrnilović. — Caritas. Napisao V. Novak. — Pjesma u pjesmi. Spj. J. Milaković. — Protiv struje. Roman. Slovaški napisala Elena Solteszova. — Dobrodošlica. (Pijev i odtjev.) Spj. Iv. Trnski. Napjev za svaki glas sa zborom glasbotvorio Ivan pl. Zajc. — Gabriele d'Annunzio. — A. Aškerc, slovenski pesnik. Napisao Mijo Vamberger. — Listak. — Slike: Kain i Abel. (B. Či-

koš.) — Zvezda betlehemska. (M. Štokar.) — Aristotel. (Kip R. Valdeca.) — "Vienac" stane za vse leto 7 gld.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 5. januarja. Uradna "Wiener Zeitung" prijavlja danes imenovanje členov dež. kom. s'j za svetovno razstavo v Parizu. Kranjske komisije načelnik je baron Hein, načelnikov namestnik glavar Detela, členu pa so: Bamberg, grof Barbo, Baumgartner, Dinkofer, Dreise, Franke v Vevčah, prof. Franke, Gale, Gastner, Goll, dr. Gorjany, prof. Hrásky, župan Hribar, dr. Keesbacher, Kosler, Krisper, Ladstätter, Lenarčič, pl. Lengkh, bar. Liechtenberg, Jos. Luckmann, Karol Luckmann, Karol Mally, Mathion, ces. svetnik Murnik, Perdan, Gust. Pirc, Povše, Rismüller, Samassa, Schädinger, dr. Schaffer, Šubic, Svitil, Tönnies, Valenta in Gust. Weiss.

Dunaj 5. januarja. Glede Jagičevega odgovora Mommsenu čujemo iz najavtentičnejšega vira: Jagič je prepustil uredništvu "Deutsche Rundschau" svoje pismo na Mommsena z izrečnim pogojem, da se zajedno s tem pismom priobči tudi Mommsenov odgovor, iz katerega je bilo razvidno, da je Mommsen popolnoma kapituliral. Mommsen je pa pri uredništvu izposloval, da je najvažnejše odstavke iz njegovega odgovora izpustilo, proti čemur je Jagič danes brzjavno protestoval.

Dunaj 5. januarja. Cesar je danes otvoril kuharsko razstavo. Mej drugimi je ogovoril tudi župana dr. Luegerja, kateremu je rekel: Zadnje dogodbe so Vas menda močno utrudile.

Praga 5. januarja. "Politik" prinaša danes članek o položaju, v katerem pravi, da so Čehi pripravljeni sodelovati pri saniranju sedanjih razmer toliko bolj, ker gre za jezikovne naredbe, torej za akt pravičnosti napram Čehom. Heroldov govor v Žižkovu prča, da so Čehi Gautschevim intencijam pravični, da jezikovnih naredb ne smatrajo za noli me tangere, pač pa da zahtevajo, naj se zagotovi nerazdeljivost češkega kraljestva in jednako pravnost obeh narodov.

Praga 5. januarja. V třeboński posojilnici prišli so na sled velikemu poneverjenju Vodstvo je kontrolorja Körberja takoj suspenziralo. Vloge znašajo nad 400.000 gld., koliko je bilo poneverjeno, še ni dognano.

Budimpešta 5. januarja. Poslanska zbornica nadaljuje danes specijalno debato o nagodbenem provizoriju in jo dožene še ta teden.

London 5. januarja. "Evening News" avljajo, da je prevzela Angleška garancijo za kitajsko posojilo, s katerim plača Kitajska Japonski dolžne vojne troške, in da za to prevzame kontrolo nekaterih kitajskih drž. dohodkov. Listi proslavljajo to kot energičen korak proti Rusiji.

Narodno-gospodarske stvari.

S čim si nadomestimo bobovo kavo?

(Članek, važen za vsako gospodinstvo.)

Že dolgo časa poskuša se bobovo kavo nadomestiti s surogati najrazličnejših vrst. Ker je pričelo prosto ljudstvo samo to poskušati in se je na industrijalnem polju te poskuse z ozirom na nastale potrebe le posnemalo ali ponavljalo, mora torej bobova kava imeti svoje slabe strani, katere čutimo, rekel bi, nekako po naravnem nagibu in sicer ne toliko z gospodarstvenega, kolikor veliko bolj z fiziološkega stališča.

Pričetkom pili so to kavo samo bogataši, a pozneje se je omogočilo to tudi najnižjim ljudskim slojevom s tem, da so se pridejali bobovi kavi cenejše primesi. Na ta način postala je ta kava splošno, skoro nepogrešljivo dražilo.

Obe te točki je treba upoštevati, ko se oziramo po neškodljivem, mogoče celo koristnem nadomestilu bobove kave.

Vsled tega zadnjega vzroka zdi se nam skoro nemogoče, povrniti se k dobrim šegam naših prednikov in zajuterkovati krepko juho ali sok, kakor je to v odgojevališčih na Angleškem še sedaj v navadi.

To šego izpodriniti posrečilo se je kavi zaradi tega tako lahko, ker ni samo čutom prijetna, temveč ker tudi vzbuja v nas poželjenje po čvrsti hrani, kot je n. pr. kruh, surovo maslo itd. in ker dovaja nadalje navadno z mlekom zmešana telesu vender za delo potrebnih moči. Toda ne samo tem okoljščinam ima se zahva-

liti bobova kava, da se je posebno v zadnjih letih tako splošno razširila. V prvi vrsti se je pokazala kot izvrstno budilo in dražilo za oslajljene živce. Vzrok tega upliva je nek alkaloid, takozvani kofein, katerega je našel Kunze l. 1820 v bobovi kavi. Ta pripada torej onim dražilom, kateri imajo v sebi alkaloida, kot n. pr. opij in tobak. Ti strupi, kateri delujejo v okoljščinah v zdravnikovih rokah ugodno, utegnejo postati najhujši sovražniki, če se jih v večji meri ali predolgo jemlje in se na nje navadi. Glavobol, prečute noči in dražljivost živcev so prva znamenja. Predvsem pa vznemirja kofein srce. Z jedno besedo, kava vznemirja najprvo vse živce, a pozneje jih popolnoma oslabi; vsem tem pa se še redno pridružuje črevesni katar. Vpliv na živce pojavlja se najbolj, kakor se je že zgoraj omenilo, v glavobolu in dražljivosti čutnic, katera se lahko stopnjuje do blodnje. Vpliv na srce se pa kaže s tem, da bije žila hitreje, lahko in nepravilno, človeka poletava se nekaka tesnoba ali bojazen in mrazi ga. Mišice oslabe in izgube prejšnjo sigurnost. Še v večji meri pa se pojavlja to pri prebavljanju; posledice so te, da človeku ne diši jed, da ne opravlja redno svoje potrebe in da dobi črevesni katar.

Sestavine jedil, koje imajo dušek v sebi, oprejemajo se le počasi, jedila pa, katera imajo veliko beljaka v sebi, se s kavo sploh ne strinjajo. Vsled tega vpliva na srce, mišice in na živce je kava posebno nevarno sredstvo ljudem, kateri mnogo delajo z rokami, toraj ravno našim delavcem. Ta šega, takoj zjutraj, ko se je telo po spanju okrepilo, pričeti dan s tem, da se živce takoj oslabi s strupom, kakor je to bobova kava, in se tako zmanjša njihova zmožnost za prihodnje delo. Prvemu dražljivemu učinku, slediti mora po potrebi nekaka oslabeledost, tako da je treba kmalu novih dražil za zajuterk, na primer alkohola. Tako se prične dan na zdravju škodljiv način z jutranjo kavo.

Posebno nevarna je pa bobova kava otrokom, kojih živci in organi za prebavljanje se na ta način že zanaprej pokvarijo in oslabe. Kako malo starišev ve, kako škodljivo in za vse življenje nevarno je navaditi otroke na dražila, kakor so to n. pr. bobova kava, pivo, vino itd. S tem se napravi temelj celi vrsti najrazličnejših bolezni. Na vsak način nam je dolžnost, to poudarjati, da je to, v rodovinah tako običajno uživanje kave za ljudstvo pogubonosno.

Zoper zlorabo alkohola se je začelo delovati pa vsem omikanem svetu in sicer poskuša se alkohol pri onih, kateri so na tako draženje živcev navajeni, nadomestiti z drugimi dražili. V to služijo v boju proti alkoholu (tega imenujejo Grünlandci "ono, vsled česar se izgubi razum") v prvi vrsti kava in čaj.

Toda strup ostane končno le strup. Ako stvar natančneje premostrimo, ni nadomestitev alkohola s kofeinom ali ona morfija s kokainom veliko razumnejša. Pri pivcih iz navade je pač kava v primeri z alkoholom manjše zlo, toda zlo je vender le.

Glede na mladi naraščaj bi bilo pač treba resno poskrbeti, da se vse ta dražila odpravijo iz rednih živil in da se z ozirom na sedanjo ljudsko hrano polagoma poskuša vpeljati kako premeno.

Kar se dosedaj navadnih surogatov tiče, vsled katerih je pač bobova kava cenejša, a nikdar pa ukusnejša ali zdravju v prid, morajo se ti pač ravno tako označiti kot higijenično zlo, vsled katerega so ubogi in slabotni najbolj prizadeti.

In ker so ti surogati, ko pridejo v prodajo navadno že smleti, izpostavljeni so pri vsem tem že večkrat dokazanemu ponarejanju in zdravju škodljivim primesem.

Edini kavini surogati, kateri zdravju najbolj prija, so oni iz cerealij, kateri se sedaj pripravljajo na ta način, da se opravi ječmen še rajše pa sladje. Ječmen spremeni se vsled sladnja tako, da se jeden del skroba, kateri se nahaja v njem, spremeni v skrobni sladkor (dextrin); ta se v vodi razpusti in je lahko prebavljiv. Vsi ti preparati so pa imeli to slabost, da je imel njihov polivek ali okus p. moki, ali je bil sladak, zopern, ali pa grenak in žarek, tako, da niso bili niti sami, niti zmešani z bobovo kavo za trajno uživanje; to najdem še dandanes pri vseh sladnih kavah, katere se stoji le iz navadno žganega sladja ali iz prženega ječmena. S tem se toraj ni nič napredovalo.

Vse drugače je pa to pri znani Kathreinovi sladni kavi, s katero smo dobili še le sladno kavo v pravem pomenu besede. Ta je brez vse dosedaj navedenih slabih strani. Najvažnejši pri pripravljanju te kave je pa to, da se je posrečilo dati ječmenu, kateri se na poseben način sladi, s pomočjo necega izvlečka, dobljenega kavinega zrna, ukus in voj bobove kave. S t. na Kathreinov način pripravljeno sladno kavo dosega se je v istini proizvod, s katerim se more nobeden dosedaj znanih primerjati in ga gar polivek im a popolnoma okus po bobovi kavi, da bi imel pri tem tudi one, zdrav škodljive lastnosti te kave. Če nalijemo Kathreinovo kavo v čašico, je ta po vonju barvi

okus, tako izrecno podobna bobovi kavi, da se, če prijememo mleko in nadrobimo kruh, komaj spozna kak razloček.

Ze več slavnih kemikov in higienikov, kakor n. pr. gospodje profesorji tajni svetnik pl. Pettenkofer, pl. Ziemsen, pl. Virchow, pl. Aubry, dr. m. Mannsfeld, prof. dr. Hoffmann i. dr. analizovalo je, da bi proučili sestavo, ta Katreinov preparat. Zadnji ga je preiskaval znani higienik prof. dr. Ferd. Hueppe iz Prage. Preiskave so pokazale, kar bi utegnili tu ravno najbolj zanimati, da znaša vsebina duškovih snovi ali sadlinskega beljaka 931% do 1081% in ekstraktivnih, toraj redilnih snovi 44.67% do 55%. Preparati so nadalje popolnoma prosti tujih in škodljivih sestavin. Ta kava je posebno z ozirom na to, da ima v sebi mnogo beljaka, kateri se rad razpušča, masti, mnogo izlečka in posebno veliko srobočnega sladkorja, vsega ozira vredno redilno sredstvo, tako, da se še ta lastnost pridružuje že itak povoljnemu vplivu te kave na naše živce. V nasprotju z bobovo kavo pojavlja se takoj pričetkom dobrodejni in krepični učinek in nič ni čutiti one oslabelosti in omahnosti. Pred vsem ni nikakega slabega vpliva na prebavljanje, tako, da se ta preparat, ne glede na druge prednosti, kot nadomestilo bobove kave priporoča vsakemu, posebno pa otrokom, bledicem deklicam in slabotnim ženam.

Če je pa vsled večletne navade težko opustiti bobovo kavo in pričeti piti sladno kavo, tedaj pokaže se sladna kava kot najizvrstnejša primes, ker napravi v večji množini vsled svojega dobrega okusa bobovo kavo želodcu prikuplivejšo in deloma odstrani škodljive lastnosti. Katreinova kava se torej tudi v tej smeri toplo priporoča. Tudi otrokom je mlečna hrana, če se se ji primeša sladna kava prijetnejša in jim tudi bolj ugaja.

Z vsakega stališča je toraj jasno in razvidno, da se je v Katreinovi sladni kavi našlo dolgo zaželeno nadomestilo, kakor tudi najboljše primes za bobovo kavo, katero je največjega higijeničnega pomena za one slojeve našega ljudstva, kateri si služijo svoj kruh z rokami in sicer ne le kakor živilo, ampak tudi kakor hrana.

— Državne železnice. Delna proga Retenice-Lo vasice lokalne proge Teplice (Retenice)-Liberce se je 16. decembra 18987. izročila prometu.

Bratje Sokoli!

Danes 5. januarja

Sredni občni zbor

na galeriji telovadnice

v Narodnem Domu

z običajnim dnevnim redom.

Začetek ob 8. uri sveder.

K obilni udeležbi Vas vabi

odbor.

Štev. 88. Obožljive gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 829.

V četrtek, dne 6. januarja 1898.

DEBORA.

Narodna igra v štirih dejanjih. Spisal dr. S. H. Mosenthal, poslovenil Fr. Cegnar. Režiser g. Rudolf Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec po 10 uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 9. januarja 1898.

Iz uradnega lista.

Iskrilne ali ekskutivne dražbe: Franciške Čuk posestvo v Gorenji vasi, cenjeno 580 gld., dne 8. januarja in 8. februarja v Logatcu.

Antona Žagarja zemljišče v Spodnjih Gameljnih, cenjeno 7710 gld., dne 8. januarja in 12. februarja v Ljubljani.

Josipa Witticha premičnine (vino, posede, hišna oprava itd.) v Ljubljani, cenjeno 494 gld. in 80 gld. 5 kr. dne 10. in 24. januarja v Ljubljani.

Franceta Keteja zemljišče v Dolenjah, cenjeno 1746 gld., dne 11. januarja in 11. februarja v Vipavi.

Janeza Dorniča posestvo v Pakem, cenjeno 1370 gld., (ponovljeno) dne 12. januarja na Vrhniki.

Janeza Križmana 1/2 posestva v Miaki, cenjena 681 gld. 50 kr., dne 12. januarja in 16. februarja v Kamniku.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. januarja: Mihael Ž. gar, umirovlj. hranilnični sluga, 80 let. Sv. Petra nasip št. 17, ostarelost.

Dne 2. januarja: Marija Urbančič, posestnica, 69 let, Illova št. 30, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 306.2 m.

Januarij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padarina v mm. v 24 urah
4.	2. sveder	744.6	1.0	sr. sever	oblačno	
5.	7. jutraj	743.5	-1.0	sr. zah.	megla	0.0
6.	2. popol.	742.0	0.1	sl. svzh.	megla	

Srednja včerajšnja temperatura 2.5°, za 5.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 5. januarja 1898.

Skupni državni dolg v notah	109 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 55 "
Avstrijska zlata renta	121 " 60 "
Avstrijska krona renta 4%	102 " 35 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 05 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice	947 " - "
Kreditne delnice	356 " 75 "
London vista	119 " 95 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 80 "
20 mark	11 " 74 "
20 frankov	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 37 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Odbor šentjakobsko-trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda usoja si naznanjati, da se bo sv. maša zadušnica za rajno gospo Ivanke Gutnik-ovo darovala v trnovski župni cerkvi v petek dne 7. t. m. ob 8. uri zjutraj. (30)

V Ljubljani, dne 5. prosinca 1898.

Zahvala.

Za ganljive izraze resničnega sočutja ob smrti naše nepozabljene, srčno ljubljene matere, gospę

Marije Podboj

in za obilno spremstvo na zadnjem potu k tihemu grobu izročamo vsem skupaj in vsakemu posebej, zlasti prečastiti duhovščini, staremu rodbinskemu prijatelja, preč. gosp. župniku v p. Petru Wartholu, od daleč došliim sorodnikom, prijateljem in ribniškim faranom svojo najtoplejšo zahvalo. Vsestranski izraženo sočutje in mnogoštevilna udeležba pri pogrebu nam je bila hladilna kaplja tolažbe v naši neizmerni žalosti.

Priporočamo še enkrat preblogo rajnico v pobožno molitev.

V Ribnici, dne 3. januarja 1898.

(27)

Žalujoči ostali.

Nekateri

strugarji in oblarji

se vzprejmejo

(31-1)

v tovarni za železne izdelke v Kamniku.

Čes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Anasse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizenz Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. sveder mešani vlak. — Prihod v Ljubljano. j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo vih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in iz Kočevja. Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. sveder mešani vlak. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. sveder. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. sveder. (17-3)

Ljudevit Borovnik

(109)

(52)

puškar v Borovljah (Forlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcе in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejma vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani cenik sastonj.

Iskan.

Novoletnih vošči oprestili so se v prid takojšnjemu ubožnemu zakladu sledeči dobrotniki gg.:

Nekdo	10 kron	—	via
Tollazzi Tomo	6	—	—
Neimenovana	4	—	—
De Gleria Anton	2	—	—
Majdič Fran	2	—	—
Sega Ivan	2	—	—
Pin Alojsij	2	—	—
Hofbauer pl. Hohenwall	2	—	—
Grdadovnik Fran	2	—	—
Smole Josip	1	—	—
Hahn Adalbert	1	—	—
Kunc Fran	1	—	—
Serini Arturo	1	—	—
Petrič Martin	1	—	—
Terčelj Josip	1	—	—
Neimenovan	1	—	—
Lenassi Ivan Ev.	1	—	—
Turk Josip	1	—	—
Mihovec Ivan	1	—	—
Neimenovan	1	—	—
Gospica Emilija	1	—	—
" Peterl	1	—	—
" Lina	1	—	—
Tollazzi Leonardo	—	60	—
Gasperlin I an	—	80	—
Kavčič Miloš	—	60	—
Korenčan Jakob	—	20	—
Tršar Jakob	—	20	—

Županstvo Dolenji Logatec

dne 29. decembra 1897.

(22)

Uradno dovoljena

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

Isče najao: Nekoliko dobrih kuharic, tudi k 2 osebam, 9—14 gld plače; več hišinj za Ljubljano in drugod; 5 deklet za raznovrstna dela; kočijama v neko penzijo v Opatijo; kavarniške blagajničarice i. t. d. i. t. d. (20)

„Vila“

sredi vrta, pri mestu Celji na Štajerskem se prodaja po jako ugodnem pogoju.

Plačilo na 7 let. — Več se izve pod šifro: „L. L. 1898, Celje, Štajersko“.

2007—2)

Dva gospoda

se vzprejmeta na hrano in stanovanje.

Soba s separatnim vhodom.

(26)

Gospodske ulice št. 4. I. nadstropje.

Komí

za trgovino z mešanim blagom, dober manufakturst, starejših let, ki je zmožen nemškega in slovenskega jezika v govoru in pismu, se vzprejme pri Ivanu Wankoniggu v Šmartnem pri Litiji.

Istotem se vzprejme

močan vajenec

s potrebno šolsko omiko.

(1992—2)

Deset minut od nameravane proge bodoča bohinjske železnice, 2 uri od Bleda, se prostovoljno pod jako ugodnimi pogoji

proda

hiša z gospodarskim poslopjem mlinom in žago

z izvrstno vodno močjo, ki bi bila sposobna tudi za kako večje tovarniško podjetje.

Nadrobnoti pove dr. Valentin Krisper v Ljubljani.

(14—2)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva sidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz prtilične sobe in kuhinje, iz pristrajne sobe in pa iz podzemljake kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vse dolge vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Francu Munda, odvetniku v Ljubljani.

(1183—48)

RONCEENO

najmočnejša naravna arsen in železo sodr-jujoča mineralna voda

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri: anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd. (1968—19)

Pitno zdravljenje uporabljajo se skozi celo leto. Zaloga v vseh trgovinah s mineralno vodo in lekarnah.

Gospodična

vešča knjigovodstva, želi vstopiti v kako pisarno ali za pr. dajalko, oziroma blagajničarico. Natančnejši naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“. (21-2)

Godba.

Za p. n. gospode restavraterje in za društva priporočam svoj (2001-2)

izboren orkester na lok
kakor tudi oddelke od 6 mož naprej. — Vprašanja naj se pravočasno pošiljajo

Karolu Bitsch u, Ljubljana, Radeckega cesta 1.

Kleparski pomočnik

se išče za samostalno delo na deželi. Ponudbe na izdelovalnico domačega orodja (Hausgeräthe-Manufactur) v Višnji Gori na Kranjskem. (19-1)

SANTAL od MIDY. Zatre Copala, kuben, vzbrizganja. Ozdravi iztok v 48 urah — Posebno učinkujoč pri mehurskih boleznih in povzroči sčistjenje najbolj kalne vode. Kot jamstvo ima vsak tobolec ime MIDY. Zaloge, 8. rue Vivienne, Paris in v glavnih lekarnah Avstro-Ogrske.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.
iz Richter-jeve lekarne v Pragi
priznana izborne, bolečine tolažeče maslo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to (1806-13)
splošno priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Vabilo.

P. T. častitim društvom ima čast naznati odbor Čitalnice Ljubljanske, da se bodo v pu-tu prirejale sledeče veselice:

1. Dne 8. januarja: beseda z malim plesom.
2. Dne 22. januarja: plesni venček.
3. Dne 1. februarja: „Vodnikov ples“.
4. Dne 19. februarja: plesni venček.

Začetek vsakikrat ob 8. uri zvečer.

Godba c. in kr. 27. pešpolka.

Opomba: K „Vodnikovemu plesu“ smejo P. T. člani tudi vpelati goste, ki morajo pa biti predstavljeni odboru; vstopnina za goste je določena za osebo 2 gld., za rodbino 3 ali več oseb 5 gld.

(28) Čitalniški odbor.

Avstro Hungarian
Paper Vestas
Papirnaté vžigalice.
Senzacijonelen nadomestek
za
voščene, kakor tudi švedske vžigalice.
Gorilna doba jedne vžigalice
5 minut.
Se dobivajo v vseh boljših specerijskih trgovinah in v vseh tabačnih prodajalnicah. (1965-8)
Glavni zastopnik:
Julij Schillinger v Ljubljani.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča (28-1)

slaščičarna Jakoba Zalaznik-a
Stari trg št. 21 in Vegove ulice št. 12.

Vzprejem

trgovsko temeljito izobraženega

korešpondenta-knjigovodjo

z dobro plačo. — Znanje več jezikov potrebno.

Nadalje vzprejem spretnega

potovalca

proti proviziji. — Ponudbe naj se pošiljajo meni.

Vinko Majdič

(18-2) valjični malin v Kranju.

Cukerin
200krat slajši, nego sladkor iz repe
100 tablic za gld. 1.50,
250 „ „ „ 3.50,
500 „ „ „ 6.50.
Cukerin
350krat slajši, nego sladkor iz repe
100 tablic za gld. 2.50,
250 „ „ „ 5.50,
500 „ „ „ 9.50.
Pošilja po poštne povsetji
J. Vojtěch, Nusle-Praga.
Ako se pošlje denar naprej, se pošlje blago poštne prosto. (1963-6)

Posojilnica v mestu Kamniku
obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po
4 1/2 %
brez odbitka novega rentnega davka.
(1986-2) **Ravnateljstvo.**

Priporočam svojo bogato, veliko zalogo vsakovrstnih (29-1)
ur in verižic
prstanov, uhanov itd.
posebno veliko izbero
gg. ženinom in nevestam
po najnižjih cenah.
Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam cenike po pošti zastoj.
FR. ČUDEN
urar v Ljubljani.

Naznanilo.
Južnoštajerska hranilnica v Celji
obrestuje hranilne vloge kakor dosedaj tudi od novega leta 1898 naprej
po 4 odstotke
ne da bi odtegovala rentni davek.
Nevzdignene obresti pripisujejo se vsakega 1. prosinca in 1. malega srpana h kapitalu.
(1929-4) **Ravnateljstvo.**

Generalnega agenta za Kranjsko

(12-3)

išče znamenita zavarovalnica, katera zavaruje na življenje in proti neugodam odrasle in otroke (brez zdravniške preiskave). Začetniki se ponče in osebno vpeljejo v delovanje; sposoben zastopnik dobi visoko plačo. Kavcija 1000 gld. Ponudbe pod „Zukunft J. B. 4929“ naj se pošljejo na trdko Haasenstein & Vogler Dunaj, 1.

Št. 43841

Razglas.

(1977-8)

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 22. t. m. o priliki ustanovitve proračunov za bodoče leto, da je v svrhu pokritja nedostatkov pri redni in izredni potrebnosti mestnega zaklada pobirati v letu 1898:

1.) 20% doklado k vsem neposrednim v mestu Ljubljanskem v letu 1898. predpisanim davkom izimši osebno dohodarino če jo tudi dežela ne bode upoštevala.

2.) gostščino in sicer od najemščin od 50 gld. do všteti 100 gld. na leto po 2 kr. od vsakega goldinarja najemščine, od najemščine nad 100 gld. pa po 4 kr. od vsakega goldinarja najemščine.

To se z ozirom na § 43. obč. reda za Ljubljano oznanja z dostavkom, da more vsak kdor misli, da se mu s tem sklepom godi krivica vložiti svoje ugovore v 14. dneh t. j. do vštete 10. januarja 1898 pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 27. grudna 1897.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1
v Knezovi hiši
obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 %
(1983-3)
brez odtege rentnega davka, kojega zadruga sama
za vložnike plačuje, na kar se občinstvo opozarja.
Uradne ure vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.